

December 2020

Waar kijkt de inspectie naar bij instellingen voor jeugdhulp?

Jeugdzorg verandert, toezicht verandert mee

Er is de afgelopen jaren veel veranderd in de jeugdhulp. Zo zijn er steeds meer hulpaanbieders. Het toezicht van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) verandert daarom ook. De inspectie gaat regelmatig op bezoek bij instellingen om te toetsen of de hulp van goede kwaliteit is. De inspecteurs kijken ook of de jongeren zich goed kunnen ontwikkelen. Hiervoor gebruikt de IGJ een toetsingskader: het JIJ-kader. In het JIJ-kader staan de jeugdigen in jeugdhulp centraal. Hierin staat waar inspecteurs onder andere op letten tijdens een inspectiebezoek. Voor de jeugdhulp gebruiken de inspecteurs dit toetsingskader sinds 1 januari 2021.

Wat doet de inspecteur?

De inspecteurs willen een beeld krijgen van hoe de hulp aan jeugdigen eruitziet. De inspecteurs praten daarom met jeugdigen. En ook met ouders, medewerkers en met het bestuur van een instelling. Ook bekijken inspecteurs dossiers en bezoeken zij plekken waar jeugdigen verblijven. Tijdens een inspectiebezoek halen de inspecteurs veel informatie op. Met die informatie beoordelen de inspecteurs of er ontwikkelingsgerichte hulp wordt verleend door deskundige hulpverleners en of daarbij sprake is van goed bestuur.

Observeren contact jongeren en medewerkers

Gesprek met medewerkers

Gesprek met jongeren

Gesprek met ouders

Inkijken dossiers

Bijwonen van activiteit

Gesprek met bestuurder

Toetsingskader: drie thema's

Een aanbieder van jeugdhulp moet voldoen aan de wet- en regelgeving en veldnormen. In het toetsingskader staan wettelijke vereisten en veldnormen die belangrijk zijn om te kunnen spreken van verantwoorde hulp aan jeugd.

Het toetsingskader bestaat uit drie thema's:

- **Ontwikkelingsgerichte hulp**
- **De kundige hulpverlener**
- **Goed bestuur**

Deze drie thema's zijn het startpunt. Als de inspecteur het nodig vindt, kan hij extra aandacht geven aan andere relevante onderwerpen. Bijvoorbeeld medicatieveiligheid of het terugdringen van vrijheidsbeperking. Ook kiezen de inspecteurs onderwerpen uit het JIJ-kader waaraan ze tijdens het toezicht extra aandacht willen besteden.

Ontwikkelingsgerichte hulp

De inspecteurs vinden het belangrijk dat een jeugdige zich goed kan ontwikkelen. Het thema "Ontwikkelingsgerichte hulp" gaat daarover. Wat zijn de wensen en behoeften van de jeugdige en zijn ouders? Kent de hulpverlener de jeugdige en zijn ouders? Kent hij zijn of haar geschiedenis? En weet een hulpverlener wat de jeugdige belangrijk vindt en wat hij/zij wel en niet kan?

Als het kan, bepalen de jeugdige en de ouders zelf wat nodig is: zij hebben zoveel mogelijk zelf de regie. Het is belangrijk dat de hulpverlener en het netwerk van de jeugdige hier bij ondersteunen. Voor een goede ontwikkeling is het belangrijk dat de hulpverlener goed luistert naar de jeugdige en zijn of haar ouders. En dat hun relatie evenwichtig en respectvol is. De hulp vindt zo veel mogelijk thuis plaats of in een zo thuis mogelijke omgeving.

De kundige hulpverlener

Een goede hulpverlener weet wanneer hij zelfstandig kan handelen. Maar hij weet ook wanneer hij anderen moet inschakelen. De hulpverlener zorgt dat hij blijft met de kennis over de doelgroep waar hij voor werkt. Zo kan hij op een goede manier blijven werken met jeugdigen uit de doelgroep. De hulpverlener werkt samen met de jeugdige en zijn ouders. En ook met andere hulpverleners als die betrokken zijn. Daarnaast zorgt de hulpverlener dat hij zich blijft ontwikkelen en verbeteren. Dat kan bijvoorbeeld door na te denken over hoe hij dingen aanpakt in zijn werk.

Goed bestuur

Goed bestuur is een voorwaarde voor goede (jeugd)hulp. Het is belangrijk dat de samenleving erop kan vertrouwen dat jeugdhulporganisaties goede en veilige jeugdhulp bieden. De hulpaanbieder moet daarom zorgen voor voldoende deskundige en vakbekwame medewerkers. De inspectie verwacht ook dat een hulpaanbieder een lerende organisatie is. Voelen medewerkers zich veilig om open te kijken naar de manier waarop ze hulp leveren? Ondersteunt de hulpaanbieder de medewerkers, zodat zij kunnen leren van successen, en ook van fouten of incidenten?